

MPC új tartalma, JMPC

- JMPC** esetén MPC 8 alacsonyabb helyértékű bitjének és MBR 8 bitjének bitenkénti vagy kapcsolata képződik MPC-ben az adatút ciklus vége felé (MBR megérkezése után). Ilyenkor Addr 8 alacsonyabb helyértékű bitje általában 0
- Feltétlen ugrás az MBR-ben tárolt címre – kapcsoló utasítás:

goto(MBR) vagy **goto(MBR OR 0x100)**

Kezdődhet az újabb mikroutasítás végrehajtása.

Máté: Architektúrák 6. előadás 1

JMPC: TOS=H+SP+1; goto(MBR)

4.1 ábra. Mikroarchitektúra-példa utasításai

Máté: Architektúrák 6. előadás mic1_2.swf 2

Mic-1 működése	
•	(MPC) ⇒ MIR
• regiszter ⇒ B sín, ALU, léptető megtudja, mit kell csináljon,	Addr ⇒ MPC
• eredmény ⇒ C, N, Z	
• C ⇒ regiszterekbe mem. ⇒ MDR és/vagy mem. ⇒ MBR	JAMN, JAMZ és (N), (Z) alapján módosul MPC
• Memória ciklus indítása (rd, wr, fetch)	JMPC és (MBR) alapján módosul MPC.

Máté: Architektúrák 6. előadás 3

Mic-1 programozása (4.5, 6. ábra)

36 bites bináris utasításokat kellene megadnunk.

Pl.: Egy ciklusban növeljük SP-t 1-gyel és olvasást kezdeményezünk a memóriából, folytatás a 122-es utasításnál. Szimbolikusan ilyesmi:

ReadRegister = SP, ALU = INC, Write SP, Read, NextAddress = 122;

Nehézkes, helyette:

SP = SP + 1; rd

A folytatás címet csak akkor tüntetjük fel, ha az nem a következőként írt mikroutasítás (pl. **goto Main1**).

Máté: Architektúrák 6. előadás 4

MAL (Micro Assembly Language)

SOURCE: a B síne kötött regiszterek bármelyike: MDR, PC, MBRU (előjel nélküli - MBR Unsigned), MBR, SP, LV, CPP, TOS, OPC.

DEST: a C síne kapcsolt regiszterek bármelyike: MAR, MDR, PC, SP, LV, CPP, TOS, OPC, H. Több regiszter is kaphatja ugyanazt az értéket.

wr: memóriába írás MDR-ből a MAR címre.

rd: memóriából olvasás MDR-be a MAR címről.

fetch: 8 bites utasításkód betöltése MBR-be a PC címről.

Máté: Architektúrák 6. előadás 5

Nem megengedett pl. az alábbi utasítás pár:

MAR = SP; rd

MDR = H // A memóriából is most kapna értéket!

Máté: Architektúrák 6. előadás 6

Feltétlen ugrás:
goto Main1
 Az **Addr** mezőbe **Main1** címét kell írni.

Feltétlen ugrás MBR szerint (kapcsoló utasítás):
 Ilyenkor **JMPC = 1**
goto (MBR OR value)
value általában **0** vagy **0x100**.

Máté: Architektúrák 6. előadás 7

Feltételes elágazás, pl.: TOS (Top Of Stack) alapján
Z = TOS ; if (Z) goto L1; else goto L2
 // **Z=1**, ha **TOS=0**, különben **Z=0**.

Cím Addr JAM Adatút vezérlő bitek
0x75 0x092 001 ... JAMZ =1

esetén a mikroprogram az
L2 0x092 címen folytatódik, ha **Z = 0**,
L1 0x192 címen folytatódik, ha **Z = 1**.

Az **L1** és **L2** címek különbsége **256 (0x100)** kell legyen (4.7. ábra)!

Máté: Architektúrák 6. előadás 8

A verem operandusok és az eredmény ideiglenes tárolására is használható (operandus verem), pl. (4.9. ábra):

a1 = a2 + a3

Máté: Architektúrák 6. előadás 9

IJVM (Integer Java Virtual Machine): a **JVM** egész értékű aritmetikát tartalmazó része.

Az IJVM utasítások szerkezete:

- az első mező az **opcode** (Operation Code, műveleti kód),
- az esetleges második mezőben az **operandus** meghatározására szolgáló adat van.

Mikroprogram: betölti, értelmezi és végrehajtja az **IJVM** utasításokat:
 betöltés-végrehajtás (fetch-execute) ciklus.

Máté: Architektúrák 6. előadás 10

Az IJVM memóriamodellje (4.10. ábra)
 A **4 GB** memória, **1 G** szóként is szervezhető.

Konstansok, mutatók
 Tartalma a program betöltésekor alakul ki, **ISA** utasítások nem írhatják felül

Verem
 lokális változók és operandus verem

Program
PC bájtot címez a metódus területen belül

Máté: Architektúrák 6. előadás 11

IJVM néhány utasítása: 4.11. ábra (részlet).

hex	Mnemonic	jelentés
10	BIPUSH <i>byte</i>	Betesz a <i>byte</i> -ot a verembe
A7	GOTO <i>offset</i>	Feltétel nélküli ugrás <i>offset</i> -re
60	IADD	Kivesz a veremből két szót, az összegüket a verembe teszi
99	IFEQ <i>offset</i>	Kivesz a veremből egy szót, ha 0, akkor <i>offset</i> -re ugrik
9F	IF_ICMPEQ <i>offset</i>	Kivesz a veremből két szót, ha egyenlők, akkor <i>offset</i> -re ugrik
15	ILOAD <i>varnum</i>	Betesz <i>varnum</i> -ot a verembe
36	ISTORE <i>varnum</i>	Kivesz a veremből egy szót, és eltárolja <i>varnum</i> -ba
64	ISUB	Kivesz a veremből két szót, a különbségüket a verembe teszi
00	NOP	Nem csinál semmit
5F	SWAP	A verem két felső szavát megcseréli

Máté: Architektúrák 6. előadás 12

Java (C) program	IJVM program 4.14. ábra	Bin. kód
	1 ILOAD j // i = j + k	15 02
	2 ILOAD k	15 03
i = j + k;	3 IADD	60
if(i == 3)	4 ISTORE i	36 01
k = 0;	5 ILOAD i // if(i == 3)	15 01
else	6 BIPUSH 3	10 03
j = j - 1;	7 IF_ICMPEQ L1	9F 00 0D
	8 ILOAD j // j = j - 1	15 02
	9 BIPUSH 1	10 01
	10 ISUB	64
	11 ISTORE j	36 02
	12 GOTO L2	A7 00 0F
	13 L1: BIPUSH 0 // k = 0	10 00
	14 ISTORE k	36 03
	15 L2:	

Máté: Architektúrák 6. előadás 13

IJVM megvalósítása Mic-1-en (4.11., 17. ábra)
 Előkészület a gép indításakor: **PC** a végrehajtandó utasítás címét, **MBR** az utasítás kódját tartalmazza.
 A főciklus legelső mikroutasítása a **Main1**, ez:
PC=PC+1; fetch; goto(MBR);
PC most a végrehajtandó utasítás utáni bájtra mutat, ez lehet egy újabb utasítás kódja, vagy operandus.
PC új értékének kialakulása után indul a **fetch**-cseleltetményezett memória ciklus, ez a program következő bájtyát olvassa **MBR**-be (a következő mikroutasítás végén lesz **MBR**-ben a bájtt).
goto (MBR) elugrik az utasítás feldolgozásához.

Máté: Architektúrák 6. előadás 14

Minden utasítás feldolgozását végző függvény első mikroutasítása az utasítás kódjának megfelelő címen van a mikroprogram tárban.

Máté: Architektúrák 6. előadás 15

A mikroutasítások egy lehetséges elhelyezkedése a mikroprogram tárban (részlet)

	0	1	2	3	4	5	6	7
	A	B	C	D	E	F		
0	NOP1	IAND3	POP3	SWAP2	SWAP3	SWAP4	SWAP5	SWAP6
8	LDC_W3	LDC_W4	IINC3	IINC4	IINC5	IINC6	IFLT2	IFLT3
10	BIPUSH1	BIPUSH2	BIPUSH3	LDC_W1	LDC_W2	ILOAD1	ILOAD2	ILOAD3
18	ILOAD4	ILOAD5	IFLT4	INVOKEV19	INVOKEV20	INVOKEV21	INVOKEV22	INVOKEV23
20	F	F2						
28								
30							ISTORE1	ISTORE2
38	ISTORE3	ISTORE4	ISTORE5	ISTORE6				
40								
48								
50								POP1
58	POP2	DUP1	DUP2					SWAP1
60	IADD1	IADD2	IADD3	ISUB1	ISUB2	ISUB3		
68								
70								
78							IAND1	IAND2
80	IOR1	IOR2	IOR3		IINC1	IINC2	INVOKEV1	INVOKEV2
88	INVOKEV3	INVOKEV4	INVOKEV5	INVOKEV6	INVOKEV7	INVOKEV8	INVOKEV9	INVOKEV10

Máté: Architektúrák 6. előadás 16

Látható, hogy nem helyezhetjük egymás után az egyes utasítások feldolgozását végző mikroutasítás sorozatot, ezért inkább azt a megoldást választottuk, hogy minden mikroutasítás tartalmazza a következő címét.

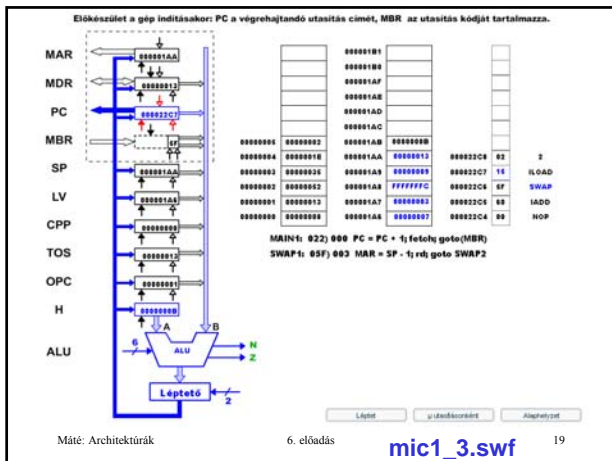
Ha az első utasítás pl. **NOP** (No Operation, nem csinál semmit), ennek a kódja **0x00**, ezért a **0x00** címen kezdődik a **NOP** feldolgozását végző függvény. Ez egyetlen **goto Main1** mikroutasítás.

Máté: Architektúrák 6. előadás 17

IJVM megvalósítása Mic-1-en (4.11., 17. ábra)
 A főciklus a **Main1**-nél kezdődik;
PC a végrehajtandó utasítás címét,
MBR az utasítás kódját tartalmazza.
Main1 a következő utasítást vagy adatbájtot olvassa.

Címke	Műveletek // kommentár
Main1	PC = PC + 1; fetch; goto(MBR)
nop1	goto Main1
iadd1	MAR = SP = SP - 1; rd
iadd2	H = TOS
iadd3	MDR = TOS = MDR + H; wr; goto Main1

Máté: Architektúrák 6. előadás 18

A verem két felső szavának cseréje (4.17. ábra)

Megállapodás szerint TOS tartalmazza a verem tetején lévő szót! Ez többnyire előny.

SP → A
B

swap1	MAR = SP - 1; rd // A 2. szó címe, olvasás	MAR → B
swap2	MAR = SP // MAR a verem tetejére mutat	MAR → A MDR ← B

Máté: Architektúrák 6. előadás 20

A verem két felső szavának cseréje (4.17. ábra)

swap1	MAR = SP - 1; rd // A 2. szó címe, olvasás	MAR → B
swap2	MAR = SP // MAR a verem tetejére mutat	MAR → A MDR ← B
swap3	H = MDR; wr // 2. szó H-ba, verem tetejére	H = B MDR ⇒ (MAR)
swap4	MDR = TOS // verem régi teteje	MDR = A

SP → B
B

swap4-ben előny, hogy TOS tartalmazza a verem tetején lévő szót.

Máté: Architektúrák 6. előadás 21

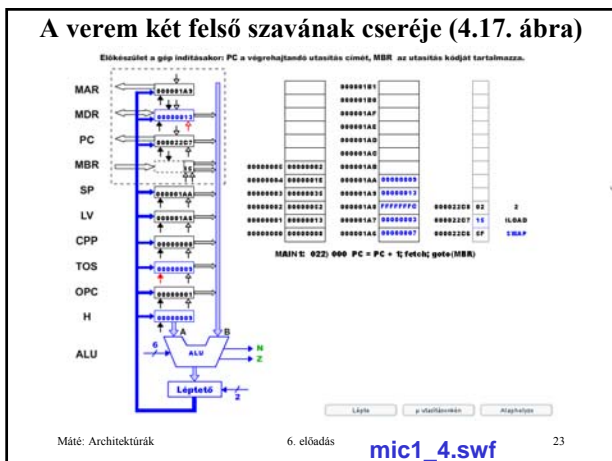
A verem két felső szavának cseréje (4.17. ábra)

swap1	MAR = SP - 1; rd // A 2. szó címe, olvasás	MAR → B
swap2	MAR = SP // MAR a verem tetejére mutat	MAR → A MDR ← B
swap3	H = MDR; wr // 2. szó H-ba, verem tetejére	H = B MDR ⇒ (MAR)
swap4	MDR = TOS // verem régi teteje	MDR = A
swap5	MAR = SP - 1; wr // a 2. szóba	MAR → B MDR ⇒ (MAR)
swap6	TOS = H; goto Main1 // TOS frissítése	

swap6-ban hátrány, mert ez az utasítás csak azért kell, hogy TOS tartalmazza a verem tetején lévő szót.

SP → B
A

Máté: Architektúrák 6. előadás 22

A WIDE utasítás

A WIDE utasítás valójában prefixum: önmagában nem csinál semmit, csak jelzi, hogy a következő utasításnak 16 bites indexe van. Pl.:

ILOAD varnum lokális változó a verembe
varnum a lokális változó 8 bites indexe.

WIDE
ILOAD varnum lokális változó a verembe
varnum a lokális változó 16 bites indexe.

w_ildoad1 címe = **ildoad1** címe + **0x100**

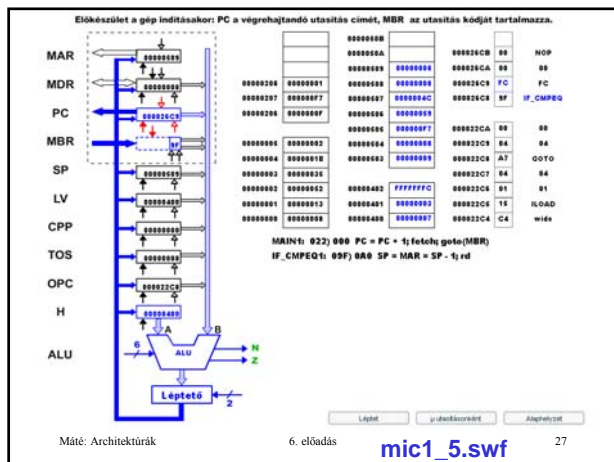
Máté: Architektúrák 6. előadás 24

ILOAD <i>varnum</i> lokális változó a verembe <i>varnum</i> a lokális változó 8 bites indexe.		
Main1	PC = PC + 1; fetch ; goto(MBR)	MBR = ILOAD
iload1	H = LV	MBR ← <i>varnum</i>
iload2	MAR = H + MBRU; rd // rd(LV+ <i>varnum</i>)	
iload3	MAR = SP = SP + 1	MDR ← (MAR)
iload4	PC = PC + 1; fetch ; wr	(MAR) ← MDR
iload5	TOS = MDR; goto Main1	MBR ← opkód

Máté: Architektúrák 6. előadás 25

WIDE ILOAD <i>varnum</i> lokális változó a verembe <i>varnum</i> a lokális változó 16 bites indexe.		
Main1	PC = PC + 1; fetch ; goto(MBR)	MBR = WIDE
iload1	H = LV	
iload2	MAR = H + MBRU; rd // rd(LV+ <i>varnum</i>)	
iload3	MAR = SP = SP + 1	MDR ← (MAR)
iload4	PC = PC + 1; fetch ; wr	(MAR) ← MDR
iload5	TOS = MDR; goto Main1	MBR ← opkód
wide1	PC = PC + 1; fetch ; goto(MBR OR 0x100)	MBR ← ILOAD
w_ildoad1	PC = PC + 1; fetch // index 2. bájttja	MBR ← 1. bájt
w_ildoad2	H = MBRU << 8 // 1. bájt léptetése	MBR ← 2. bájt
w_ildoad3	H = H OR MBRU // H = a 16 bites index	
w_ildoad4	MAR = LV + H; rd ; goto iload3	rd(LV+ <i>varnum</i>)

Máté: Architektúrák 6. előadás 26

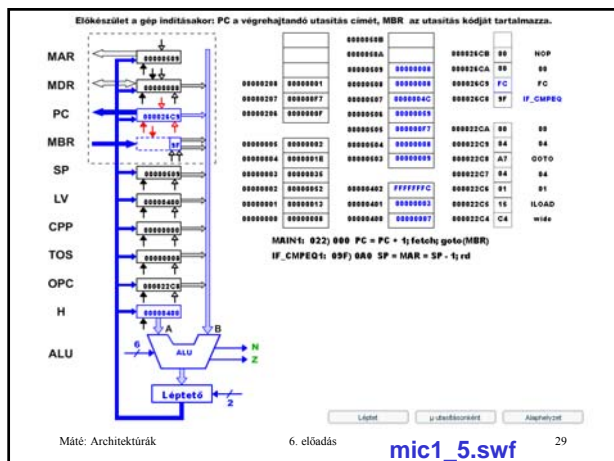
Az **GOTO offset** utasítás. PC relatív: PC értékéhez hozzá kell adni a két bájtos, előjeles **offset** értékét. **Mic-1** program:

Main1	PC = PC + 1; fetch ; goto(MBR)	
goto1	OPC=PC-1 // Main1-nél : PC=PC+1	MBR ← 1. bájt
goto2	PC=PC+1; fetch // offset 2. bájttja	
goto3	H=MBR<<8 // 1. (előjeles) bájt <<8	MBR ← 2. bájt
goto4	H=MBRU OR H // 16 bites offset	
goto5	PC=OPC+H; fetch ; goto Main1	// PC új értéke

Main1	PC = PC + 1; fetch ; goto(MBR)	MBR ← opkód
-------	---------------------------------------	-------------

goto5 kezdeményezi a PC új értékénél lévő bájtt olvasását, **Main1**-ben **goto(MBR)** már a folytatás első opkódjának megfelelő címre ugrik!

Máté: Architektúrák 6. előadás 28

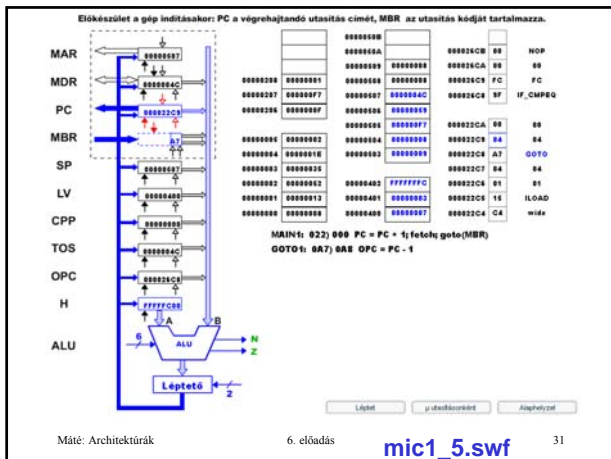

A **IFLT offset** utasítás (**Mic-1**)
Kivesz egy szót a veremből és ugrik, ha negatív.

iflt1	MAR=SP=SP-1; rd // 2. szó a veremből	
iflt2	OPC=TOS // TOS mentése	
iflt3	TOS=MDR // TOS= a verem új teteje	
iflt4	N=OPC; if(N) goto T; else goto F //elágazás	
T	OPC=PC-1; goto goto2 // igaz ág	
F	PC=PC+1 // hamis ág, át kell lépni offset-et	
F2	PC=PC+1; fetch ; goto (Main1) // PC új értéke a folytatás 1. utasításának betöltése	

Fontos: T címe = F címe + 0x100

Máté: Architektúrák 7. előadás 30

Feladatok

Milyen részei vannak az egy bites ALU-nak?
 Milyen vezérlő bemenetei vannak az ALU-nak?
 Milyen vezérlő bemenetek esetén lesz 1 az eredmény?
 Milyen eredményt szolgáltat az $F_0=0, F_1=1, ENA=0, ENB=0, INVA=1, INC=1$ vezérlő bemenet?
 A Mic-1 mely regisztere lehet az ALU bal/jobb operandusa?
 Hova tárolhatja a Mic-1 az eredményt?
 Érvényes utasítás-e Mic-1-en a $H=OPC-H$? Miért?
 Érvényes utasítás-e Mic-1-en a $H=H-OPC$? Miért?

Máté: Architektúrák 6. előadás 32

Feladatok

Milyen utasításai vannak a Mic-1 gépnek?
 Milyen ugró utasításai vannak a Mic-1 gépnek?
 Milyen értékeket vehet föl a SOURCE operandus?
 Milyen értékeket vehet föl a DEST operandus?
 Mit jelent a wr?
 Mely utasítások tudnak olvasni a memóriából, és hogy működnek?
 Hogy lehet védekezni az ellen, hogy MDR egyszerre kapjon értéket a memóriából és a C sínről?
 Mi az operandus verem?

Máté: Architektúrák 6. előadás 33

Feladatok

Hogy történik a memóriából olvasás?
 Hogy történik a memóriába írás?
 Mire szolgál a MAR/MDR regiszter?
 Ha egy mikroutasítás módosítja MAR tartalmát, és olvas a memóriából, akkor mely címről fog olvasni?
 Memóriából olvasás után mikor használható MDR új értéke az adatúton illetve MPC meghatározásához?
 Mire szolgál a PC és az MBR regiszter?
 Mire szolgál az N és a Z regiszter?
 Mire szolgál a H regiszter?

Máté: Architektúrák 6. előadás 34

Feladatok

Milyen memória műveletei vannak a Mic-1 -nek?
 Milyen jelek szükségesek a Mic-1 adatútjának vezérléséhez?
 Hány jel szolgál az A sín vezérlésére?
 Hány jel szolgál a B sín vezérlésére?
 Hány jel szolgál az ALU és a léptető vezérlésére?
 Hány jel szolgál a C sín vezérlésére?
 Hány jel szolgál a memória elérésére?
 Milyen részei vannak a Mic-1 mikroutasításainak?
 Milyen részei vannak az adatút ciklusnak?

Máté: Architektúrák 6. előadás 35

Feladatok

Milyen típusú memória a mikroprogram tároló?
 Mire szolgál az MPC regiszter?
 Mire szolgál a MIR regiszter?
 Miért van szükség az Addr mezőre?
 Milyen részei vannak az adatút ciklusnak?
 Hány bit kell a B/C sín vezérléséhez?
 Mire szolgál a JPN/JMPZ bit?
 Mire szolgál a JMPC bit?
 Hogy alakul ki MPC új tartalma?

Máté: Architektúrák 6. előadás 36

Feladatok

Miért nem megengedett az

MAR = SP; rd

MDR = H

utasítás pár?

Hogy valósítható meg feltétlen ugrás a mikroprogramban?

Hogy valósítható meg feltételes ugrás a mikroprogramban?

Hogy valósítható meg kapcsoló utasítás a mikroprogramban?

Máté: Architektúrák

6. előadás

37

Feladatok

Minek a rövidítése az **IJVM**?

Ismertesse az **IJVM** memóriamodelljét!

Milyen utasításai vannak az **IJVM**-nek?

Mi a **BIPUSH/DUP/IADD/SWAP** utasítás feladata?

Mi a **GOTO** utasítás feladata?

Mi a **IFEQ/IF_ICMPEQ** utasítás feladata?

Hogy működik a **Mic-1** főciklusa?

Mit tartalmaz **PC** és **MBR** a főciklus indulásakor?

Hogy valósítható meg **Mic-1**-en a **NOP** utasítás?

Hogy valósítható meg **Mic-1**-en az **IADD** utasítás?

Máté: Architektúrák

6. előadás

38

Feladatok

Mire szolgál a **SWAP** utasítás?

Hogy valósítható meg a **SWAP** utasítás?

Mire szolgál a **WIDE** utasítás?

Hogy valósítható meg a **WIDE** utasítás?

Mire szolgál az **ILOAD** utasítás?

Hogy valósítható meg az **ILOAD** utasítás?

Mire szolgál a **WIDE ILOAD** utasítás?

Hogy valósítható meg a **WIDE ILOAD** utasítás?

Máté: Architektúrák

6. előadás

39

Feladatok

Mire szolgál a **GOTO** utasítás?

Hogy valósítható meg a **GOTO** utasítás?

Melyek az **IJVM** feltételes ugró utasításai?

Mire szolgál az **IFLT** utasítás?

Hogy valósítható meg az **IFLT** utasítás?

Máté: Architektúrák

6. előadás

40

Az előadáshoz kapcsolódó

Fontosabb tételek

A **Mic-1** működése, adatút ciklusa, memória ciklusa, mikroprogramja.

MPC új értékének kialakulása **Mic-1**-en.

Az **IJVM**, az **IJVM** memória modellje, az **IJVM** megvalósítása **Mic-1**-en.

A **WIDE** utasítás hatása és működése **Mic-1**-en.

Feltétlen és feltételes elágazó utasítás megvalósítása **Mic-1**-en.

Máté: Architektúrák

6. előadás

41